

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA DI CAPODISTRIA

Nadzorni odbor - Comitato di controllo

Številka: 011-1/2023

Datum: 19. 3. 2025

Na podlagi 52. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave št. 40/00, 30/01, 29/03 in Uradni list RS št. 90/05, 67/06, 39/08 in 33/18), 29. člena Poslovnika o delu Nadzornega odbora Mestne občine Koper (Uradni list RS, št. 12/2017, 46/2019 in 110/2020) in Sklepa Nadzornega odbora Mestne občine Koper o izvedbi nadzora, št. 011-1/2023 z dne 22. 5. 2024, je Nadzorni odbor Mestne občine Koper na 15. redni seji z dne 19. 3. 2025 sprejel

KONČNO POROČILO O NADZORU

1. Predmet nadzora

Nadzorni odbor Mestne občine Koper (v nadaljevanju NO MOK) je na podlagi sklepa o uvedbi nadzora, št. 011-1/2023 z dne 22. 5. 2024, opravil pregled dokumentacije in opravil ostale nadzorne postopke, vezane na "pregled postopka sklenitve in izvajanja pogodbe z izvajalcem za prezračevanje struge Badaševice v letih 2021, 2022 in 2023".

Osnutek poročila o nadzoru, št. 011-1/2023 z dne 30. 12. 2024, je bil sprejet na 14. redni seji NO MOK z dne 29. 1. 2025. Nadzorovani organ ga je prejel 19. 2. 2025. Skladno s Poslovníkom Nadzornega odbora Mestne občine Koper (29. člen, prvi odst.) je bil rok za dostavo odzivnega poročila 15 dni od datuma vročitve osnutka poročila nadzorovanemu subjektu. Mestna občina Koper je v zahtevanem roku dostavila odzivno poročilo, št. 011-1/2023 z dne 5. 3. 2025.

2. Sestava komisije za izvedbo nadzora

Nataša Killough in Alenka Šik.

3. Naziv organov, kjer se je opravljal nadzor

Nadzor se je izvajal v prostorih Medobčinske uprave Istre.

Podatki o nadzorovanih osebah: Medobčinska uprava Istre, Cankarjeva ulica 1, 6000 Koper (v nadaljevanju MU Istra).

4. Namen in obseg nadzora

Namen nadzora je:

- ugotavljanje zakonitosti in pravilnosti poslovanja pristojnih organov, organizacij in pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi ter
- ugotavljanje učinkovitosti in gospodarnosti porabe občinskih proračunskih sredstev.

Nadzor je obsegal pregled sklenjenih pogodb z vidika skladnosti, izvedbe ter finančnega poslovanja.

Verdijeva ulica 10 – Via Giuseppe Verdi 10, 6000 Koper – Capodistria, Slovenija, Tel. +386 (0)5 6646 100

Pristojna služba je dne 26. 6. 2024 posredovala naslednje dokumente:

1. Poročila Inštituta Jožef Štefan z dne 17. 8. 2021 o onesnaženju Badaševice dne 15. 8. 2021;
2. Vabilo k oddaji ponudbe za prezračevanje vode v strugi Badaševice (843-22/2021 z dne 6. 4. 2022) ter prispele ponudbe podjetij: TF lab d.o.o., Toring turbine d.o.o in Energ+ d.o.o.;
3. Sklenjeno pogodbo med MOK in TF lab d.o.o za prezračevanje Badaševice (354-110/2022 z dne 5. 5. 2022);
4. Konto kartica knjigovodskega stanja za prilive od 14. 7. 2022- 28.12.2022 ter izdane račune podjetja Aqua Lab d.o.o.;
5. Vodno soglasje za namestitev naprav za prezračevanje vode s strani Ministrstva za okolje in prostor z dne 9. 5. 2022 ter pripadajočo dokumentacijo;
6. Mesečna poročila podjetja Aqua Lab d.o.o. o izvedbah prezračevanja za leto 2022
7. Poročila onesnaženja reke Badaševice, dogodek se je ponovil 29. 8. 2022 (843-22/2021 z dne 30. 8. 2022);
8. Vabilo k oddaji ponudbe za prezračevanje vode v strugi Badaševice (843-2/2023 z dne 2. 2. 2023) ter prispele ponudbe podjetij: TF lab d.o.o., Toring turbine d.o.o in Energ+ d.o.o.;
9. Pogodba med MOK in Aqua Lab d.o.o. (843-2/2023 z dne 15. 3. 2023);
10. Konto kartica knjigovodskega stanja za prilive od 17. 5. 2023 – 4. 1. 2024 ter izdane račune podjetja Aqua Lab d.o.o.;
11. Mesečna poročila podjetja Aqua Lab d.o.o. o izvedbah prezračevanja za leto 2023;
12. Dokumentacijo, vezano na onesnaževanje Badaševice, ki se je zgodila 29. 8. 2022, uradni zaznamek MU Istre št. 843-22/2021 z dne 30. 8. 2022;
13. Gradivo, vezano na onesnaževanje Badaševice, ki se je ponovilo 13. 9. 2023, ter uradni zaznamek št. 843-22/2021 z dne 18. 9. 2023;

5. Sodelovanje med NO MOK in nadzorovanima organoma

Članici NO MOK sta se sestali z vodjo pristojne službe, g. Igorjem Rakarjem dne 26. 6. 2024. Vsi zahtevani dokumenti so bili s strani pristojne službe dostavljeni skladno z dogovorom, kot tudi odgovori na zahtevana dodatna pojasnila po elektronski pošti decembra 2024.

Sodelovanje je bilo korektno.

NO MOK je pristojnemu uradu posredoval osnutek poročila o nadzoru, na katerega je prejel odzivno poročilo. Ugotovitve in predlogi iz odzivnega poročila so navedeni v posameznih poglavjih skupaj z odgovori Mestne občine Koper.

6. Pravne podlage za izvajanje javne službe

- Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 –ZUJF, 14/15 –ZUUJFO, 11/18 –ZSPDLSL-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE, v nadaljevanju ZLS),
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US, v nadaljevanju ZJF),
- Statut Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 40/00, 30/01, 29/03, in Uradni list RS št. 90/05, 67/06, 39/08 in 33/18),
- Odlok o proračunu Mestne občine Koper za leto 2023 z dne 23. 2. 2023 (Ur.l. RS, št. 25/2023 z dne 24.2. 2023),
- Zakon o javnem naročanju ZJN-3 (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US, 100/22 – ZNUZSZS, 28/23 in 88/23 – ZOPNN-F),
- Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije – ZintPK (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo, 158/20, 3/22 – ZDeb in 16/23 – ZZPri),
- Odlok o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami na območju Mestne občine Koper (840-1/2015),
- Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode v Mestni občini Koper (Uradni list RS št 95/14 z dne 18. 12. 2014).

7. Pregled dokumentacije in izvedenih postopkov

Avgusta 2021 je zaradi močnih vonjav v zraku ob strugi Badaševice Mestna občina Koper (v nadaljevanju MOK) s pristojnimi službami: Inštitutom Jožef Štefan, Nacionalnim laboratorijem za zdravje, okolje in hrano, ter Nacionalnim inštitutom za javno zdravje (v nadaljevanju NIJZ) naročila analize vode in zraka, z namenom ugotovitve razlogov za onesnaženje. Na podlagi meritev je bilo v dokumentu Poročilo o intervenciji Ekološkega laboratorija z mobilno enoto (v nadaljevanju ELME) z dne 17. 8. 2021 ugotovljeno, da se v strugi reke razkrajajo organske snovi, ki povzročajo neprijetne vonjave.

Mnenje in priporočila ELME ob onesnaženju zraka z neprijetnimi vonjavami so bila, naj se v primeru ponavljajočih se onesnaženj zraka z neprijetnim vonjem v reševanje težave vključi Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano enota Koper, ki bi vzorčil vodo ob pojavu onesnaženja.

Zaradi onesnaženja reke je bilo vključeno tudi JP Marjetica Koper d.o.o. (v nadaljevanju Marjetica d.o.o.), kot upravljavec javnega kanalizacijskega sistema v MOK. Marjetica d.o.o. je dne 30. 8. 2021 predlagala, da se nemudoma izvede temeljito čiščenje in prevzem odpadnih vod iz lovilcev olj, maščob in podobnih objektov na vplivnem območju steze ter temeljit pregled kanalizacijskega sistema (fekalnega in meteornega), ki se preko javnih priključkov odvajajo v javne kanalizacijske sisteme.

Iz analiz je bilo ugotovljeno, da je do neprijetnih vonjav prihajalo zaradi razkroja mulja na dnu Badaševice in organskega razkroja alg v vodi, kar povzroča pomanjkanje kisika v vodi in smrad. To je potrdil tudi NIJZ v poročilu z dne 16. 9. 2021 in prav tako predlagal čiščenje struge Badaševice in ostalih kanalov. Pri tem so poudarili, da je potrebno z izkopanim materialom ravnati skladno z zakonodajo.

Za trajno odpravo posledic so bili priporočeni ukrepi, ki izhajajo iz naslednjih dokumentov:

- a) **Mnenje na Poročilo o rezultatih analiz odvzetih vzorcev vode iz sedimenta iz reke Badaševice v občini Koper (30. 11. 2021)**, poslano s strani RS Ministrstva za okolje in prostor in naslovljeno na podjetje DRAVA Vodnogospodarsko podjetje Ptuj, d.o.o. katero je pripravilo "Poročilo o rezultatih analiz odvzetih vzorcev vode in sedimenta iz reke Badaševice v občini Koper". V poročilu poudarjajo, da se v MOK nagiba k prezračevanju z ozonom, česar pa v Vodnogospodarskem podjetju ne podpirajo in za to navajajo naslednje razloge (citiramo): »Menim, da tehnika ni primerna za uporabo v vodnih ekosistemih, kjer so tudi naravne združbe mikroorganizmov med njimi tudi bakterije, ki sodelujejo pri vzpostavljanju/ohranjanju naravnega ravnovesja.«
- b) **Onesnaženje Badaševice 2021: ugotovitve poročila Drava, vodnogospodarsko podjetje Ptuj, d.o.o. z dne 7. 1. 2022** citiramo:

"Predlog ukrepov:

- glede vnosa gnojil oz. nitratov preveriti vpliv kmetijstva, ki se izvaja v zaledju reke Badaševice in njenih pritokov,
- preveriti ureditev kanalizacijskega omrežja in možnih dotokov fekalnih voda tako na vplivnem območju reke Badaševice kot tudi v zaledju njenih pritokov; na primer naselje Vanganel in prispevno območje potoka Olmo,
- preučiti potrebnost odstranitve anaerobnega sedimenta glede na priporočilo v izdelani oceni kakovosti sedimenta iz kanala reke Badaševice in iz mandrača, da se zaradi majhne količine anaerobnega sedimenta le-tega odstranjevanje ne priporoča, priporoča pa se izboljšanje stanja z uvedbo prezračevanja po vzoru dobrih praks iz podobnih situacij priobalnih mest po svetu; iz menja ARSO izhaja, da je odstranjevanje sedimentov lahko zelo problematično in na dolgi rok neučinkovito,
- preučiti možnosti dodatnega prezračevanja vode na kritičnih lokacijah (npr. gorvodno od potoka Olmo) kot je tudi že predlagano v zgoraj omenjenih ocenah kakovosti sedimenta. Za prezračevanje uporabiti preskušene postopke kot npr. aeracija z zrakom, uporaba ozona je vprašljiva, saj se ozon uporablja predvsem dezinfekcijo in bi tako v površinski vodi lahko pomoril razen bakterij fekalnega izvora tudi »dobro« oz. v vodi zaželeno floro in favno. Tudi ARSO meni, da uporaba ozona v vodnih ekosistemih ni primerna metoda,
- ugotoviti kakšno je plimovanje in izmenjava vode gorvodno od mandrača, ali obstajajo možnosti za boljšo oz. učinkovitejšo izmenjavo vode z morjem; v sedanjih razmerah se reka Badaševica bogati oz. se zagotavlja biološki minimum iz AK Vanganel (problem tudi v

nelegalnih odvzemih vode za namakanje), vendar so te količine premajhne za zagotavljanje ustreznega stanja dolvodno na območju, ki je pod vplivom morja. V poletnem času pa kot je bilo že navedeno, se v površinski vodi reke Badaševice nad talnim pragom prav tako ugotavlja deficit kisika,

- iz mnenja ARSO med drugim izhaja:

- da bi bilo najbolj učinkovito in prednostno zagotavljati dovolj količin vode iz akumulacije Vanganel, pred tem pa seveda urediti odpadne vode, ki so speljane v Bavški potok. Če gre za ponavljajoči problem, bi bilo smiselno preveriti določeni biološki minimum pretoka vode,
- nujno bi bilo ukiniti vse dotoke onesnaženih vod, ker sistem tega v času pomanjkanja vode in visokih temperatur ne prenese,
- preveriti nelegalne odvzeme vode v sušnem obdobju,
- razmisliti o možnosti revitalizacije spodnjega odseka Badaševice,
- glede na ugotovitve, navedene v predmetnem poročilu, bi bila smiselna izdelava »študije za izboljšanje stanja reke Badaševice«.

Intervencija ELME v Kopru zaradi onesnaženja Badaševice z odpadnimi vodami, z dne 30. 8. 2022, Inštitut Jožef Stefan, Ljubljana, citiramo:

"Tankoslojni madeži na vodni gladini izvirajo pretežno iz biološkega gnitja alg, planktona in vodnega rastlinja v kanalu. Temnejši izgled vode v kanalu izvira iz planktona, alg in mulja v strugi Badaševice. Voda v laguni v stranskem rokavu kanala Badaševica, ki se izteka v Škocjanski zatok je dodatno onesnažena, verjetno z odpadno vodo iz podjetja VinaKoper d.o.o., kjer so ta dan prali sode.

V reševanje problema onesnaženja Badaševice naj se vključi tudi Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH) enota Koper z analizo vode zaradi povečane prisotnosti fekalij in upravljalec kanalizacijskega sistema v Kopru, ker gre za povečan izpust fekalij neznanega izvora v reko Badaševico."

V odzivnem poročilu pristojna služba MOK pojasnjuje, da v akumulaciji Vanganel ni zadostne količine vode, ki bi vedno zagotavljala zadosten pretok vode v strugi Badaševice.

Predlagana kratkoročna rešitev za izboljšanje stanja je bila dodatno prezračevanje vode na kritičnih lokacijah s kisikom, da se pospeši hitrejši razkroj organskih snovi in prepreči razmnoževanje alg v vodi.

Kot osnovo za dolgoročno rešitev so strokovnjaki predlagali tudi izdelavo »študije za izboljšanje stanja reke Badaševice« in po tej študiji izvesti dela.

Na podlagi zgornjih navedb strokovnjakov je MOK aprila 2022 izvedla postopek oddaje javnega naročila za prezračevanje vode v strugi Badaševice (št. 843-22/2021) za 6-mesečno obdobje. Ker je bil znesek naročila nižji od 40.000 EUR, je MOK izvedla postopek v skladu z 21. člen ZJN-3 in oddaja javnega naročila preko portala ni bila potrebna.

MOK (naročnik) je 6. 4 2022 po elektronski pošti pozvala tri (3) ponudnike za oddajo ponudbe in tudi pridobila tri (3) pisne ponudbe za izvedbo storitve s strani naslednjih podjetij:

Podjetje	Vrednost z DDV za 6 - mesecev leto 2022	Vrednost z DDV za 9 - mesecev leto 2023
TF Lab d.o.o. / Aqua lab d.o.o.	31.476,00 €	29.646,00
Energ + d.o.o.	40.918,80 €	50.508,00
Toring turbine d.o.o.	42.456,00 €	63.684,00

Tabela 1, stolpec 1 za leto 2022 in stolpec 2 za leto 2023

Zahteve naročnika so bile med drugim: izdelava projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja, ki mora biti predana v roku enega tedna od naročila, končna cena mora vsebovati vse materialne stroške za izvedbo del. Projektna dokumentacija je bila dostavljena in tudi izdano vodno soglasje Direkcije RS za vode z dne 9. 5. 2022. Edino merilo za izbiro je bila cena.

Podjetje Energ+ se dejansko s tovrstnimi zadevami ne ukvarja, oziroma to ni njihova primarna dejavnost. NO MOK se ob tem postavlja vprašanje, zakaj je bila ponudba poslana sploh temu podjetju.

V odzivnem poročilu MOK navaja (citiramo): "Po nam znanih podatkih resda to ni primarna dejavnost podjetja Energ+ d.o.o., se pa s prezračevanjem voda ukvarja. Ukvarja se tudi z reciklažo odpadne vode..."

NO MOK meni, da reciklaža vode ni enako kot priporočena aeracija struge in je bila ponudba poslana samo, da se zadosti kvota najmanj treh ponudb skladno z 82. členom ZJN-3.

Ponudnik Toring Turbine d.o.o. ni bil izbran, ker ni bil najcenejši.

Izbrano je bilo podjetje TF Lab d.o.o. na osnovi najcenejše oddane ponudbe. Druga podjetja s strokovnim znanjem na tem področju oziroma za tovrstne sisteme (kot na primer podjetje Aeracija Inovateh, ki ima reference o izvedbi v drugih občinah v Sloveniji), niso bila pozvana.

MOK je po analizi prejetih ponudb izbrala ponudbo ponudnika TF Lab d.o.o. in dne 5. 5. 2022 z njim sklenila Pogodbo za prezračevanje vode v strugi Badaševica v Kopru. Rok izvedbe prezračevanja je bil določen za 6-mesečno obdobje. Pogodbena cena je bila 31.476,00 EUR.

TF Lab d.o.o. se je preimenoval v Aqua Lab d.o.o. z dne 1. 6. 2022, slab mesec po sklenitvi pogodbe. NO MOK ne pozna razlogov za preimenovanje podjetja. Preimenovanje bi lahko bilo povezano s poslom čiščenja voda, za katerega se je sklenila pogodba z MOK. Neizbrano podjetje TORING TURBINE d.o.o. je kmalu po sklenitvi pogodbe objavilo na svoji spletni strani, da je izvedlo vgradnjo prezračevalnika: <https://toring.si/uspeh-vgradnje-ozracevalnika-v-lastni-obcini-ter-omejitev-neprijetnih-vonjav/>. Citiramo članek: "S ponosom lahko omenimo, da sta, tik pred poletjem ter zvišanju temperatur, podjetji Toring turbine d.o.o. in Aqua Lab d.o.o. umestili ozračevalni sistem v lastni občini Koper, natančno na reki Badaševica, ki je bila veliko let nerešeno vprašanje ter težava okoliškim prebivalcem. Pogodbeni partner iz podjetja Aqua Lab, g. Hakim El Khier je zadevo prijel v roke in jo v prvem roku izpeljal zelo dobro, nakar so se že hitro pričele opazati spremembe. Sprva je bila umeščena zaprta naprava, v kateri je ozračevalnik Toringturbine®, s pomočjo vodne črpalke, skozi izpeljano cev iz Badaševice, vodo obogatil s kisikom ter jo poslal nazaj v reko. Čez dobrih deset dni, je bil v neposredno bližino vgrajen še en vodni ozračevalnik, kateri deluje kot odprti sistem na način, kot ga že leta izvaja podjetje Toring turbine. Zaradi velike izpostavljenosti ljudem ter živalim, je sistem prekrit z zaščitnim oklepom. ...«/konec citata)

Po navedbah članka, je novo imenovano podjetje Aqua lab torej izbralo TORING TURBINE za svojega pogodbenega partnerja, ki je imel ustrezno strokovno in tehnično znanje za tovrstne posle, predvsem pa opremo, ki je Aqua lab ni imel. Ker pa ni bil cenovno najugodnejši, ni bil izbran.

- NO MOK postavlja vprašanje: ali je bilo smiselno v razpisu ceno postaviti kot edini kriterij za izbiro izvajalca? Ob takih pogojih je vnaprej jasno, kdo bo izbran. Obstaja namreč nevarnost zlorabe, če se ponudniki pri razpisu zaradi obojestranske koristi povežejo med seboj.

V odzivnem poročilu MOK navaja (citiramo): "Podjetje Aqua Lab d.o.o. je turbino kupilo in je ni imelo v najemu od družbe Toring Turbine d.o.o., zato tudi pogodbe o najemu opreme med Aqua Lab d.o.o. in Toring Turbine d.o.o. ni. Turbino prezračevalnika Toring je vgradilo podjetje Aqua Lab d.o.o., podjetje Toring Turbine d.o.o. pa ni bilo podizvajalec. To smo preverili tudi pri izvajalcu prezračevanja.

Z navedbami, da sta bila Aqua Lab d.o.o. in Toring Turbine d.o.o. povezana ob prijavi na razpis in da sta bila dogovorjena glede višine cene, naročnik v postopku oddaje evidenčnega javnega naročila ni bil in ni mogel biti seznanjen."

NO MOK je ponovno preveril objave na spletnih straneh TORING TURBINE in ugotovil, da je bila informacija na njihovi spletni strani popravljena dne 23. 1. 2025.

Po oddaji osnutka tega poročila na MOK, posredovanega elektronsko konec decembra 2024, je namreč podjetje TORING TURBINE d.o.o. na svoji spletni strani 23. 1. 2025 ob uri 8:56 spremenilo tekst članka, ki je bil posredovan v osnutku poročila kot povezava na spletno stran.

Na njihovi spletni strani, danes piše sledeče (citiramo): "S ponosom lahko omenimo, da je bil v reko Badaševico, ki je bila vrsto let nerešeno vprašanje in je predstavljalo težavo okoliškim prebivalcem,

nameščen prezračevalni sistem. Koprsko podjetje Aqua Lab d.o.o, ki kupuje komponente naših Toringturbine® in jih nato, glede na različne problematike vodnega vira, sestavlja za različne aplikacije, je izdelalo aplikacijo, ki črpa vodo iz reke Badaševica in jo s pomočjo Toringturbine® obogati s kisikom. Tako obogateno vodo nato vrača nazaj v Badaševico. Takoj po namestitvi in zagonu aplikacije je bilo opaziti spremembe.

Sprva je bila v reko Badaševica nameščena zaprta naprava, čez nekaj dni pa je bil v neposredno bližino (na steber mostu) nameščen še en vodni ozračevalnik, ki deluje podobno kot odprt sistem na način, ki ga že vrsto let izvaja podjetje Toringturbine®. Podjetje Aqua Lab d.o.o, je za to aplikacijo izdelalo inox kletko in podaljšalo osovino turbine na 2 m ter dodalo posebno dvojno vpetje osovine...«/konec citata)

NO MOK je že med nadzorom preverjal, ali obstaja še kakšna pogodba med MOK in podjetjem Aqua Lab oz. drugimi izvajalci za nabavo opreme. MOK je sporočil, da je edini izvajalec s katerim sodeluje, le Aqua lab.

Na podlagi ponarejanja članka na spletni strani s strani neizbranega izvajalca Toring Turibine d.o.o., se nakazuje sum prekrivanja dokazov, da sta podjetji povezani in da se očitno tu še nekaj prekriva.

Nadalje, na podlagi oddanih finančnih bilanc je iz Ajpesa razvidno, da podjetje Aqual lab (pred tem imenovano TF lab d.o.o.) že od leta 2019 posluje z izgubo.

Pri izboru ponudnikov se NO MOK-a zato poraja vprašanje, ali so bili res upoštevani vsi kriteriji za izbiro ponudnika storitev, predvsem ali so bili preverjeni vsi formalni, kadrovske, tehnični in ostali pogoji posameznih ponudnikov ter njihove pisne izjave, ki so jih podali na osnovi povabila k oddaji ponudbe. V pozivu za oddajo ponudbe in v sami pogodbi MOK teh pogojev ni zapisal.

Zapisal pa je zelo specifične pogoje storitev, po katerih naj bi se ponudniki ravnali za ceno: npr. dodajanje kisika vsaj 20mg/l s pretokom odvzete vode vsaj 3 m³/h. Sklepamo, da je MOK pridobil to specifično od enega izmed ponudnikov, da je lahko na podlagi tega strokovno-tehničnega podatka izbral končnega ponudnika za sklenitev pogodbe.

MOK je v ponudbi zahteval tudi, da se izdela projektna dokumentacija za prezračevanje vode v roku enega tedna od naročila, zaradi pridobitve vodnega soglasja Direkcije RS za vode.

Vlogo za pridobitev vodnega soglasja je MOK oddal že 6. 4. 2022 torej isti dan, ko je pisno kontaktiral 3 (tri) ponudnike za oddajo ponudbe za prezračevanje reke.

Na vlogi za izdajo vodnega soglasja je MOK navedel zelo specifične podatke, kje se bo nahajala turbina, booster, električne in cevne povezave, in parcelne številke. To pomeni, da je MOK že pridobil izdelano projektno dokumentacijo s strani izbranega ponudnika TF Lab d.o.o. dne 6. 4. 2022, s katerim je mesec dni kasneje sklenil pogodbo, torej pred pridobitvijo in preučitvijo treh ponudb s strani komisije. Dokument Analiza prejetih ponudb je datiran z dne 13. 4. 2022, ko naj bi po kriterijih cene bilo izbrano podjetje TF Lab d.o.o.

Mesec dni kasneje, torej 9. 5. 2022, je Ministrstvo za okolje in prostor izdalo vodno soglasje pod pogoji, ki jih je MOK navedel na vlogi, pogodba med MOK in naročnikom pa je bila podpisana štiri dni prej, 5. 5. 2022.

V pogodbi so navedena naslednja dela: šestmesečno izvajanje prezračevanja, monitoring vsak drugi dan in mesečna izdelava, dostava poročil o izvajanju prezračevanja, izdelava projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja.

Naprava podjetja Toring turbine je bila nameščena začetka meseca junija 2022. NO MOK ni prejel pogodbe o najemu opreme, ki jo je postavilo podjetje Toring turbine d.o.o..

Pogodbena dela so se izvajala do oktobra 2022, poročila podjetja Aqua Lab so bila dostavljena redno, vsak mesec. V času trajanja pogodbe se je 28. 8. 2022 zgodilo še eno onesnaženje reke Badaševica zaradi izpusta organskih snovi, predvidoma pri VinaKoper d.o.o., kar je povzročilo ponoven padec kisika v reki. Podjetje Aqua Lab je septembra 2022 v reko namestilo še dodatne plavajoče turbine za pospešitev sanacije onesnaženja.

Pozimi 2022/2023 se reka ni prezračevala, ker za to ni bilo potrebe.

NO MOK ni prejel analiz, kdaj in v katerih primerih se prezračuje v drugih letnih obdobjih.

MOK je dne 2. 2. 2023 objavil novo povabilo k oddaji informativne ponudbe, št. 843-2/2023, in sicer za 9-mesečno prezračevanje Badaševice. Ta in predhodna ponudba v 1. točki navajata 90. člen Zakona o intervencijskih ukrepih za zaježitev epidemije Covid-19, in sicer:

90. člen

(obročno vračilo pomoči)

(1) *Ne glede na zakon, ki ureja javne finance, lahko FURS in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, ki sta pristojna za ugotavljanje vračila neupravičeno prejetih sredstev, izplačanih na podlagi zakonov, ki urejajo interventne ukrepe, povezane z epidemijo COVID-19, dovolita obročno plačilo dolga iz tega naslova v največ šestih mesečnih obrokih v obdobju šestih mesecev zaradi izgube sposobnosti pridobivanja prihodkov zaradi epidemije.*

(2) *Za čas, ko je dovoljeno obročno plačilo v skladu s tem zakonom, se za odloženi znesek (vključno z zamudnimi obrestmi) ne zaračunajo obresti.*

(3) *Če je organ dovolil obročno plačilo, prejemnik sredstev pa zamudi s plačilom posameznega obroka, z dnem zapadlosti neplačanega obroka zapadejo v plačilo vsi naslednji neplačani obroki. Organ v odločbi, s katero dovoli obročno plačilo, prejemnika sredstev opozori na posledice zamude.*

(4) *Organ, pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja davčni postopek, zavaruje izpolnitev in plačilo obveznosti.*

(5) *Za vsa vprašanja, ki niso urejena v tem členu, se smiselno uporablja zakon, ki ureja davčni postopek.*

NO MOK ni prejel obrazložitve, iz kakšnih razlogov je to navedeno v povabilu k oddaji informativne ponudbe za prezračevanje vode v strugi Badaševice v letu 2023, ko uradno ni bilo več Covid epidemije.

V odzivnem poročilu MOK pojasnjuje, da je s strani MOK prišlo do površnosti pri pripravi dokumentacije.

NO MOK tudi za drugo vabilo k oddaji informativne ponudbe ni dobil informacije, kje je bilo to povabilo objavljeno in kakšni so bili pogoji in merila za izbiro ponudnika.

MOK je prejela tri ponudbe, in sicer od istih treh ponudnikov kot v preteklem letu. Zneski ponudnikov so navedeni v zgornji tabeli. (Tabela 1 stolpec 2 za leto 2023).

Iz ponudb je razvidno, da je podjetje Aqua Lab d.o.o. poslalo najnižjo ponudbo in to za nižjo manjšo vrednost kot preteklo leto v višini 29.646 EUR za 9-mesečno pogodbo, TURING turbine pa je ponovno nastopil kot podizvajalec in to za precej nižjo ceno, kot jo je postavil sam v ponudbi. V ponudbi za leto 2023 je ponudil ceno 63.684,00 EUR, ki se v primerjavi z letom 2022 razlikuje kar za cca. 20.000 EUR.

Ob prvem razpisu v letu 2022 je ponudnik Toring turbine d.o.o. MOK-u za čiščenje voda postavil ceno 42.456,00 EUR. Ob drugi ponudbi naslednje leto je ponudil enake storitve za 63.684,00 EUR. Hkrati je ta-isti kot podizvajalec podjetja Aqua lab d.o.o, montiral prezračevalnike, pri čemer je Aqua lab d.o.o. sklenil z MOK pogodbo za precej nižji znesek. Nelogičnost višine ponujenih cen podjetij Toring turbine in Aqua laba pri obeh razpisih ni mogoče razložiti drugače kot z njunim povezanim nastopom ob prijavi na razpis.

Glede na to, da je bil tako v prvi kot drugi ponudbi edini kriterij za izbiro izvajalca nižja cena, je očitno, da sta bili obe podjetji glede višine cene ponudb dogovorjeni med seboj, kdo bo izbrani izvajalec s strani MOK (in posledično tudi podizvajalec) pa tudi jasno že vnaprej.

Naslednja pogodba med MOK in Aqua Lab d.o.o. (št. 843-2/2023) je bila podpisana 15. 3. 2023.

Ob tem NO MOK ugotavlja neskladnost v dveh členih. V 1. členu se navaja 6-mesečno prezračevanje vode, v 2. členu pa 9-mesečno prezračevanje vode.

V odzivnem poročilu MOK ponovno pojasnjuje, da je prišlo do površnosti pri pripravi dokumentacije s strani MOK.

MOK v odzivnem poročilu tudi ugovarja trditvi, da kot naročnik v postopku izvajanja javnega naročila ni bil in ni mogel biti seznanjen o predhodnih dogovarjanjih ponudnikov. Obenem priznava, da (citiramo) »... v času, ko je občane in občanke presenetil neznosen smrad iz struge Badaševice, tudi strokovne službe naročnika niso imele izkušenj s tovrstnimi primeri in tudi ne, kako takoj učinkovito pristopiti k rešitvi problematike. Zato je naročnik v skladu z veljavno zakonodajo,

pozval ponudnike, ki jih je ocenil kot primerne oziroma usposobljene. Tehnične zahteve za prezračevanje vode je naročnik vsako nadaljnje leto dopolnjeval in podrobneje specificiral. Rezultati prezračevanja so vidni. »

8. Ugotovitveni del:

Na podlagi opravljenega nadzora je NO ugotovil:

Ugotovitev št. 1:

Po pregledu dokumentacije in izvedenih postopkov NO MOK ugotavlja:

- da MOK ni objavila javnega razpisa za čiščenje Badaševice, temveč je prišla do ponudnikov tako, da so bila po elektronski pošti pozvana tri podjetja, da oddajo ponudbo, s čimer je bilo sicer zadoščeno zahtevani kvoti;
- da Urad ni pošiljal povpraševanj tistim podjetjem po Sloveniji, ki se dejansko ukvarjajo s to dejavnostjo in imajo že preverjene reference na tem področju. Pri dveh od izbranih ponudnikov aeracija ni bila ena od primarnih dejavnosti;
- da je bilo že pred uradno izbiro izvajalca očitno dogovorjeno, katero podjetje bo izvajalo prezračevanje struge. Projektna dokumentacija izbranega izvajalca je bila datirana na dan, ko je MOK uradno pisno pozval tri ponudnike za oddajo ponudbe; tudi vloga za pridobitev vodnega soglasja je bila poslana na Ministrstvo za okolje in prostor na isti dan, ko je bil uradno poziv za ponudbe;
- da je bila pogodba med izvajalcem in MOK pripravljena tako, da ni bilo potrebno pripraviti javnega razpisa, vedno z zneskom, ki ni presegal 40.000 EUR. Pogodba se je podpisala prvič za 6 mesecev, naslednje leto za 9 mesecev. Če bi bila sklenjena letna pogodba, kljub temu, da bi bilo merilo najnižja cena, bi najnižji ponudnik navedel ceno 62.952 EUR, kar pomeni, da bi bilo potrebno po zakonu razpisati javno naročilo. Na podlagi zgornjih navedb obstaja utemeljen sum kršitve predpisov po Zakonu o javnem naročanju.
- da tako pri prvi kot pri drugi pogodbi MOK ni v zadostni meri preveril znanja, strokovnosti in tehnične usposobljenosti samih ponudnikov, ni preveril ponujenih cen za storitve iz razpisa in spregledal očitno predhodno dogovarjanje med ponudniki z namenom izbire točno določenega ponudnika, s čimer je prekršil načelo skrbnosti, gospodarnosti in strokovnosti.

Ugotovitev št. 2:

Izdani računi v letu 2022 in 2023 s strani Aqua Lab d.o.o. niso skladni s ponudbo, ki je predstavljala sestavni del pogodbe, ker:

- v ponudbi št. 111/22 z dne 6. 4. 2022 je TF lab ponudil ceno 4.300 EUR + DDV mesečno za 6 mesecev;
- v ponudbi št. 213/22 z dne 2. 2. 2023 pa je ponudi ceno 2.700,00 EUR + DDV mesečno za 9 mesecev;
- v "Pogodbi za prezračevanje vode v strugi Badaševice v Kopru", 2. člen navaja le, da se izvaja monitoring vsak drugi dan. Nikjer ni zapisano, koliko časa naprava za prezračevanje deluje, npr. ali to pomeni vsak dan 24 ur. Na izdanih računih v letu 2022 so cene za izvedbo prezračevanja različne od 110 Eur, v letu 2023 pa 72,50 EUR. Iz računov ni razvidno, ali so se stroški dela znižali ali se računi izdajajo le, da se porabi namenjena sredstva. NO MOK ni prejel informacije, ali je odgovorna oseba iz pristojne službe kadar koli preverjala, ali je naprava dejansko delovala in koliko časa, preden je bilo izvedeno plačilo posameznega računa. Iz faktur in poročil Aqua Laba je razvidno, da računi niso bili plačani za dejansko opravljeno storitev po dnevih, ampak se je dogovorjeni pogodbeni znesek enakomerno razdelil v pogodbenem obdobju, ne glede na dejansko opravljene storitve, saj je bila naprava pogosto v okvari.

V odzivnem poročilu MOK pojasnjuje, da je naročnik prezračevanje preverjal redno, najmanj enkrat tedensko, vendar za to trditve niso posredovali dokaznega gradiva. Pojasnjuje tudi, da so se v letu 2023 stroški glede na leto 2022 znižali, ker je izvajalec prezračevanja spoznal vodotok in optimiziral prezračevanje, za kar je lahko ponudil nižjo ceno. Glavno merilo za delovanje naprave pa je količina raztopljenega kisika v vodi in ne nastavljen čas delovanja naprav.

Ugotovitev št. 3:

- NO MOK ugotavlja, da MOK že štiri leta zapored izvaja postopek in sklepa pogodbo za prezračevanje vode v strugi Badaševice z istim izvajalcem. Hkrati ima sklenjeno pogodbo za čiščenje voda in kanalizacije z javnim podjetjem Marjetica d.o.o.-s.r.l. NO MOK-a se postavlja vprašanje, zakaj MOK ni pooblastil podjetja Marjetica d.o.o., da izvede postopek za izbiro izvajalca in sklene pogodbo za izvedbo omenjene storitve.
- Občinski svet Mestne občine Koper (v nadaljevanju OS MOK) je leta 2014 sprejel Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode v Mestni občini Koper. Izbrana javna služba, ki opravlja za MOK to storitev, je javno podjetje Marjetica Koper d.o.o.. Odlok v 5. členu jasno navaja, katere storitve je zavezano javno podjetje opravljati. Prezračevanje ni zajeto v ta člen, zato NO MOK meni, da ga je potrebno dopolniti. V kolikor Marjetica d.o.o. nima strokovnega kadra in opreme za izvedbo te storitve, lahko sklene posredno pogodbo s izvajalcem prezračevanja v skladu z ZJN-3.

V odzivnem poročilu MOK navaja, da je bila odločitev o prezračevanju edini izvedljivi kratkoročni ukrep v letu 2021, s katerim so preprečili pojav smradu. Upravljanje z vodotoki je naloga države, ukrepe v Badaševici pa financira občina zato, ker ni bilo pričakovati, da bo država to izvedla.

Glede nato, da se pogodba z istim izvajalcem izvaja že peto leto, tega ukrepa NO MOK ne more več imenovati »kratkoročni«. Nujno bi ga bilo potrebno nadgraditi z ukrepi, ki jih je predlagala stroka in ki dolgoročno rešujejo problem umazane Badaševice.

Ugotovitev št. 4:

Po pregledu dokumentacije in izvedenih postopkov NO MOK ugotavlja,

- da MOK do konca leta 2024 ni realiziral nobenega od ukrepov, ki so bili navedeni v priporočilih za trajno odpravo problematike onesnaževanja, in sicer:
  - o ukinitvev vseh dotokov onesnaženih vod, ker vodni sistem tega v času pomanjkanja vode in visokih temperatur ne prenese,
  - o preveritev nelegalnih odvzemov vode v sušnem obdobju,
  - o razmislek in izdelava načrta o možnosti revitalizacije spodnjega odseka Badaševice,
  - o predhodna izdelava »Študije za izboljšanje stanja reke Badaševice«,
  - o predlog NIJZ za zaprtje kanala proti avtobusni postaji;
- da kratkoročni ukrepi z vpihovanjem kisika delno rešujejo problem, manj ali sploh neučinkoviti pa so ob obdobjih onesnaženjih, ki so jih povzročila bodisi podjetja bodisi posamezniki, bodisi so nastala zaradi izjemnih vremenskih razmer. Iz poročil je razvidno, da v dnevih najhujšega onesnaženja vpihovanje kisika ni toliko pomagalo in da je dejansko narava (dež, plima, visok tlak) sama sanirala onesnaženje.

MOK v odzivnem poročilu sicer pojasnjuje, da so bila onesnaženja v letih 2022 in 2023 počiščena v nekaj tednih le zaradi vpihovanja kisika, v nasprotnem primeru bi bila onesnažena voda (organske snovi) prisotna več mesecev. Za obe trditvi ni bilo priloženih dokazov oziroma mnenj ustrezne stroke.

Ugotovitev št. 5:

NO MOK ugotavlja, da je MOK

- da je Občina premalo aktivna, kar se tiče izvajanja kratkoročnih in dolgoročnih ukrepov in

- premalo aktivna pri prijavih na razpise za pridobitev nepovratnih sredstev za tovrstne ukrepe.

Onesnaževanje reke se je pojavljalo vsako leto (2021, 2022, 2023) in kot kaže, se brez sankcij in nadzora, ki bi bili po mnenju NO MOK nujni, tudi še bo. Tudi Škocjanski zatok je bil pred leti problematičen in onesnažen, vendar se je s pravimi ukrepi težava sanirala in ima danes občina čudovit zaščiteno naravni rezervat.

MOK je v odzivnem poročilu pojasnila, da so večkrat pozvali DRSV, da se naroči študija za izboljšanje stanja reke Badaševice, in da tega do sedaj niso storili.

NO MOK ne razpolaga z dokazili o tej komunikaciji z državo. Obstaja verjetnost, da MOK ni izkazal dovolj interesa, da bi reševal sanacijo s pomočjo države.

MOK je v odgovoru na vprašanje NO MOK, ali so bili onesnaževalci reke Badaševice v letu 2021, 2022 in 2023 kaznovani in oglobljeni, pojasnil, da uradno ni znan povzročitelj onesnaževanja. Po analizah in policijskih preiskavah je bilo iz poročil razvidno, da je onesnaženje v odtokih povzročilo podjetje Vinakoper.

NO MOK predvideva, da aktivni onesnaževalec ni bil prijavljen ter tudi ne kaznovan za onesnaževanje.

MOK v odzivnem poročilu pojasnjuje, da je MOK (citiramo) »...z aktivnim delovanjem, ozaveščanjem in prijavi na pristojno inšpekcijo po vsej verjetnosti pripomogla k temu, da v letu 2024 ni prišlo do večjega onesnaženja Badaševice«.

NO MOK tudi nadalje pričakuje od MOK konkretnejše angažiranje pri reševanju te problematike, vse z namenom, da se taki dogodki ne bi ponovili ali pa bi bili obvladljivi.

Ugotovitev št. 6:

Glede gospodarnosti in ekonomičnosti porabe javnih sredstev NO MOK ugotavlja:

- da je do 17. 12. 2024 MOK za izvedbo del podjetju Aqua lab d.o.o. plačala 92.889,71 EUR. Ob onesnaženjih, kot so se zgodila v letih 2022 in 2023, dodajanje kisika v Badaševico onesnaženja ni moglo preprečiti in ga tudi v bodoče ne bo, saj so tovrstna onesnaženja premočna. Voda se je po poročilih pretežno sanirala po naravni poti, torej aeracija v teh primerih ni odigrala ključne vloge;

Ugotovitev št. 7:

NO MOK je oddal osnutek poročila o nadzoru konec decembra meseca na MOK. V vmesnem času med čakanjem na odzivno poročilo je podjetje TORING TURBINE d.o.o. na svoji spletni strani dne 23. 1. 2025 spremenilo besedilo članka, ki je bil naložen 16. 8. 2022. V prvotnem članku je pisalo, da je podjetje Toringu turbine s pogodbenim partnerjem Aqua lab uspešno namestilo ozračevalnik znamke Toringurbine v Badaševico. Danes je ta isti članek datiran avgusta 2022 spremenjen in omenja, da je podjetje Aqua lab kupilo komponentne Toringturbine in da je razvilo svojo aplikacijo, ki črpa vodo iz reke in jo preko turbine obogati s kisikom.

Na podlagi zgornjih ugotovitev NO MOK ocenjuje, da obstaja možnost suma prekrivanja informacij s strani podjetja Aqua lab d.o.o., z namenom, da je subjekt v letu 2022 pridobil posel kot najcenejši ponudnik. Dokazano je, da sta Toring turbine in Aqua lab sodelovala pri izpeljavi projekta prezračevanja Badaševice. Iz dokumentacije je dokazano tudi, da so datumi povabila na sodelovanje, tehnična dokumentacija in vloga za izdajo vodnega soglasja nastavljeni tako, da obstaja sum predhodnega dogovora z izvajalcem del, s katerim MOK letno podaljšujejo pogodbo o sodelovanju, pod pretvezo, da je objavljeno evidenčno naročilo in da je izvajalec vsako leto cenovno najugodnejši, kljub dvigu inflacije, stroškov in trenutne ekonomije trga.

Ugotovitev št. 8:

V odzivnem poročilu MOK vztraja, da ne vidijo strokovnih razlogov za prekinitev prezračevanja vode v strugi Badaševice in tudi ne razpolagajo s cenejšo strokovno rešitvijo, s katero bi se dosegalo najmanj enake rezultate.

NO MOK meni:

- da je mesečna poraba proračunskih sredstev nesmotrna, takrat, ko je v strugi zadostna količina vode oziroma, ko poplavlja. Takrat ni potrebe za prezračevanje in je izvajanje rednih mesečnih nakazil vprašljivo. Tudi v zaključnem računu proračuna MOK za leto 2023, v obrazložitvah pod proračunsko postavko 2619 – Druge naloge vzdrževanja komunalne infrastrukture, od koder naj bi se črpala sredstva po pogodbi v višini 29.646,00 EUR s podjetjem Aqua lab, ni nikjer omenjeno, da se proračunska sredstva namenjajo za prezračevanje Badaševice.

9. Priporočila in ukrepi:

- a) NO MOK predlaga, da Mestna občina Koper od države zahteva povrnitev vseh dosedanjih stroškov, povezanih z aeracijo Badaševice.
- b) NO MOK predlaga, da se skupaj z državo čim prej začnejo postopki za dolgoročno reševanje problematike onesnaženja Badaševice in se v okviru tega naroči skrbniku voda izdelavo »Študije zaboljšanje stanja reke Badaševice«.
Kratkoročno pa se je smiselno poslužiti (cenejše) izvedbe aeracije vode, kot to že uspešno počnejo v stoječih vodah in ribnikih po Sloveniji.
- c) NO MOK predlaga, da Mestna občina Koper v zaključnem računu, v obrazložitvah postavke 2619, kjer naj bi se izvajala plačila za Aqua lab, transparentno pojasnjuje stroške pogodbenih del v vrednostih nad 10.000 EUR, vključno z Aqua labom.
- d) NO MOK predlaga, da Mestna občina Koper, v skladu z ugotovitvami tega nadzora, preveri morebitne kršitve iz točke č) šestega odstavka 75. člena ZJN-3, kjer zakon navaja sledeče: "*če lahko naročnik upravičeno sklepa, da je gospodarski subjekt z drugimi gospodarskimi subjekti sklenil dogovor, katerega cilj ali učinek je preprečevati, omejevati ali izkrivljati konkurenco*", ter ustrezno ukrepa, , pri čemer med ukrepe sodi tudi opcija prekinitve pogodbe.
- e) Če Mestna občina Koper namerava tudi v letu 2025 izvesti postopek izbire izvajalca za prezračevanje struge Badaševice, NO MOK predlaga bodisi pripravo javnega naročila bodisi , da se v povabilu k oddaji ponudbe oziroma razpisni dokumentaciji v skladu z ZJN-3 natančno določijo pogoji in ustrezna merila za tovrstne storitve, ter preveri ali ponudniki izpolnjujejo strokovne, tehnične, finančne in druge pogoje.

10. Sklep

Na podlagi zgornjih navedb NO MOK pri nadzoru področja "pregled postopka sklenitve in izvajanja pogodbe z izvajalcem za prezračevanje struge Badaševice v letih 2021, 2022 in 2023" ugotavlja, da obstaja gotovost o kršenju:

- načela strokovnosti in skrbnosti tako pri izbiri izvajalca, kot pri opravljanju ustreznega nadzora nad delovanjem prezračevalne naprave;
- načela smotrnosti in gospodarnosti pri izvajanju kratkoročnih ukrepov in neaktivnosti pri dolgoročnih ukrepih;

Pripravili:

Nataša Killough, l.r.

Alenka Šik, l.r.

Predsednik nadzornega odbora
Dravo Ferligoj

